

**Szanowna Pani
M.**

W odpowiedzi na Pani wniosek z dnia 24 marca 2026 r. dotyczący wyjaśnienia problemu z zakresu zasad etyki i wykonywania zawodu tj.:

- 1) oceny dopuszczalności świadczenia pomocy prawnej odrębnie dla dwóch osób fizycznych prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze będących franczyzobiorcami w stosunku z tym samym franczyzodawcą (z których jedna osoba jest również pracownikiem franczyzodawcy) oraz jednoczesnego reprezentowania jednej z tych osób prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze (niebędącej pracownikiem franczyzodawcy) w sporze z franczyzodawcą;
- 2) oceny dopuszczalności świadczenia pomocy prawnej franczyzobiorcom opisanym w pkt 1 powyżej w sytuacji konfliktu pomiędzy nimi;
- 3) oceny dopuszczalności świadczenia przez radcę prawnego pomocy prawnej, w sytuacji gdy radca prawny jest pełnomocnikiem małoletniej oskarżycielki posiłkowej w sprawie karnej, która to sprawa nie dotyczy ojca małoletniej, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez matkę małoletniej oraz jednoczesnej reprezentacji tej małoletniej w sprawie o podwyższenie alimentów przeciwko ojcu małoletniej – na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez matkę małoletniej;

Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych, mając na uwadze przedstawiony we wniosku stan faktyczny oraz uzasadnienie pytań, informuje, że:

- 1) W ocenie Komisji co do zasady, nie istnieje normatywny zakaz świadczenia przez radcę prawnego pomocy prawnej odrębnie dla dwóch osób fizycznych prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze będących franczyzobiorcami w stosunku z tym samym franczyzodawcą (z których jedna osoba jest również pracownikiem franczyzodawcy) oraz jednoczesnego reprezentowania jednej z tych osób prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze (niebędącej pracownikiem franczyzodawcy) w sporze z franczyzodawcą. Niezależnie od braku normatywnego zakazu, radca prawny jest każdorazowo zobligowany do ochrony prawnej interesów podmiotu, na którego rzecz świadczy pomoc prawną oraz dokonania wszechstronnej oceny w kontekście możliwości naruszenia tajemnicy zawodowej, ograniczenia niezależności i samodzielności radcy prawnego. Radca prawny musi być wolny od wszelkich wpływów a szczególnie

tych, które mogą wynikać z jego osobistych interesów czy nacisków zewnętrznych, ograniczeń, nakłaniania, gróźb ingerencji bezpośredniej lub pośredniej z jakiegokolwiek strony lub z jakiegokolwiek powodu. W każdym przypadku radca prawny zobowiązany jest do dokonania samodzielnej oceny ryzyka naruszenia obowiązujących zasad etyki, w tym konsekwencji ewentualnego posiadania informacji od franczyzobiorcy będącego pracownikiem franczyzodawcy w kontekście m.in. nieuzasadnionej przewagi.

- 2) W ocenie Komisji co do zasady, ocena Wnioskodawcy zawarta we wniosku z dnia 24 marca 2026 roku, w zakresie odpowiedzi na pytanie zawarte w punkcie 2) powyżej, jest prawidłowa. Zgodnie bowiem z art. 28 ust. 1 KERP „Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klientów, jeżeli ich interesy są sprzeczne w tej samej sprawie lub sprawie z nią związanej.” Nadto, zgodnie z art. 28 ust. 2 KERP „Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klienta, jeżeli przeciwnik klienta jest również jego klientem w jakiegokolwiek sprawie. W myśl ust. 3. przepisu art. 28 KERP „Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klienta, którego interesy są sprzeczne z interesami osób, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej.”
- 3) W ocenie Komisji co do zasady, nie istnieje normatywny zakaz świadczenia przez radcę prawnego pomocy prawnej, w sytuacji gdy radca prawny jest pełnomocnikiem małoletniej oskarżycielki posiłkowej w sprawie karnej, która to sprawa nie dotyczy ojca małoletniej, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez matkę małoletniej oraz jednocześnie w sprawie o podwyższenie alimentów przeciwko ojcu małoletniej – na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez matkę małoletniej. W każdym przypadku radca prawny zobowiązany jest do dokonania samodzielnej oceny ryzyka naruszenia obowiązujących zasad etyki, w tym sytuacji, w której ojciec małoletniej oskarżycielki posiłkowej, któremu nie ograniczono władzy rodzicielskiej, oczekiwałby udzielenia informacji na temat toczącego się postępowania karnego. Radca prawny jest każdorazowo zobligowany do ochrony prawnej interesów podmiotu, na którego rzecz świadczy pomoc prawną oraz dokonania wszechstronnej oceny w kontekście możliwości naruszenia tajemnicy zawodowej, ograniczenia niezależności i samodzielności radcy prawnego. Radca prawny musi być wolny od wszelkich wpływów a szczególnie tych, które mogą wynikać z jego osobistych interesów czy nacisków zewnętrznych, ograniczeń, nakłaniania, gróźb ingerencji bezpośredniej lub pośredniej z jakiegokolwiek strony lub z jakiegokolwiek powodu. W każdym przypadku radca prawny zobowiązany jest do dokonania samodzielnej oceny ryzyka naruszenia obowiązujących zasad etyki.

Wyjaśniając powyższe, Komisja wskazuje, co następuje:

I. Ocena zagadnienia będącego przedmiotem odpowiedzi Komisji została dokonana z uwzględnieniem:

- a) ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 499), zwanej dalej „ustawą o radcach prawnych” lub „u.r.p.”,
- b) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U.2025.46), zwanej dalej „k.p.k.”,
- c) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 236), zwanej dalej „k.r.o.”,
- d) Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu stanowiącym załącznik do Uchwały nr 884/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego), zwanego dalej „Kodeks Etyki Radcy Prawnego” lub „Kodeks” lub „KERP”.

II. Uzasadnienie odpowiedzi Komisji w przedstawionej sprawie:

- 1) Świadczenie pomocy prawnej przez radcę prawnego polega w szczególności na udzielaniu porad i konsultacji prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed urzędami i sądami w charakterze pełnomocnika lub obrońcy (art. 6 ust. 1 u.r.p.). Zgodnie z art. 2 powołanej ustawy o radcach prawnych pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na których rzecz jest wykonywana. Informacje uzyskane w związku z udzielaniem pomocy prawnej objęte są tajemnicą zawodową radcy prawnego (art. 3 ust. 3-6 u.r.p.). Wśród podstawowych wartości zawodu radcy prawnego wyróżniono niezależność radcy prawnego, która jest gwarancją ochrony praw i wolności obywatela i sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Powyższe oznacza, iż radca prawny musi być wolny od wszelkich wpływów a szczególnie tych, które mogą wynikać z jego osobistych interesów czy nacisków zewnętrznych, ograniczeń, nakłaniania, gróźb ingerencji bezpośredniej lub pośredniej z jakiegokolwiek strony lub z jakiegokolwiek powodu (art. 7 u.r.p.). Jednym z podstawowych obowiązków radcy prawnego jest unikanie konfliktu interesów wobec klientów (art. 8 u.r.p.). Ponadto na radcy prawnym ciąży obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej w stosunku do wszelkich informacji uzyskanych od klienta w związku ze świadczeniem pomocy prawnej. Obowiązek ten stanowi istotę gwarancji wolności jednostki oraz prawidłowego funkcjonowania

wymiaru sprawiedliwości. Zachowanie tajemnicy zawodowej stanowi podstawę zaufania klienta do radcy prawnego i właściwego świadczenia pomocy prawnej (art. 9 KERP).

- 2) Kwestię unikania konfliktu interesów statuuje natomiast art. 10 ust. 1 KERP, zgodnie z którym „obowiązek unikania przez radcę prawnego konfliktu interesów służy zapewnieniu niezależności, a także dochowaniu tajemnicy zawodowej oraz lojalności wobec klienta.” W każdej sytuacji przy ocenie, czy w danej sprawie istnieje ryzyko zaistnienia konfliktu interesów, należy przeanalizować ewentualność naruszenia bądź zagrożenia naruszenia tajemnicy zawodowej – zgodnie z dyspozycją art. 15 i nast. KERP. Radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie informacje dotyczące klienta i jego spraw, ujawnione radcy prawnemu przez klienta bądź uzyskane w inny sposób w związku z wykonywaniem przez niego jakichkolwiek czynności zawodowych, niezależnie od źródła tych informacji oraz formy i sposobu ich utrwalenia (tajemnica zawodowa). Tajemnica zawodowa obejmuje również wszelkie tworzone przez radcę prawnego dokumenty oraz korespondencję radcy prawnego z klientem i osobami uczestniczącymi w prowadzeniu sprawy – powstałe dla celów związanych ze świadczeniem pomocy prawnej (art. 15 ust. 1 i 2 KERP). Podkreślić należy, że dochowanie tajemnicy zawodowej obejmuje nie tylko zakaz ujawniania informacji i dokumentów, o których mowa w art. 15 KERP, ale również zakaz skorzystania z nich w interesie własnym lub innej osoby, chyba że przepisy prawa lub Kodeksu stanowią inaczej (art. 16 KERP). Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie i istnieje również po zaprzestaniu wykonywania zawodu (art. 17 KERP).
- 3) Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 25 ust. 1 KERP radca prawny nie może prowadzić jakiejkolwiek działalności lub w jakikolwiek sposób uczestniczyć w czynnościach, które ograniczałyby jego niezależność, uchybiałyby godności zawodu, stwarzałyby zagrożenie dla tajemnicy zawodowej lub powodowałyby wystąpienie konfliktu interesów. Nadto, art. 26 ust. 1 KERP statuuje zakaz świadczenia pomocy prawnej oraz nakaz wyłączenia się z prowadzenia sprawy, w sytuacji gdy wykonywanie czynności zawodowych naruszałoby tajemnicę zawodową lub stwarzało znaczne zagrożenie jej naruszenia, ograniczałoby jego niezależność lub stwarzało znaczne zagrożenie jej naruszenia, albo gdy posiadana przez niego wiedza o sprawach innego klienta lub osób, na rzecz których uprzednio wykonywał czynności zawodowe, dawałaby klientowi nieuzasadnioną przewagę.

- 4) Analiza obowiązujących regulacji prawnych wskazuje, że co do zasady, nie istnieje normatywny zakaz świadczenia przez radcę prawnego pomocy prawnej:
- a) odrębnie dla dwóch osób fizycznych prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze będących franczyzobiorcami w stosunku z tym samym franczyzodawcą (z których jedna osoba jest również pracownikiem franczyzodawcy) oraz jednoczesnego reprezentowania jednej z tych osób prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze w sporze z franczyzodawcą;
 - b) w sytuacji, gdy radca prawny jest pełnomocnikiem małoletniej oskarżycielki posiłkowej w sprawie karnej, która to sprawa nie dotyczy ojca małoletniej, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez matkę małoletniej oraz jednocześnie w sprawie o podwyższenie alimentów przeciwko ojcu małoletniej – na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez matkę małoletniej.
- 4) Niezależnie od braku normatywnych zakazów świadczenia pomocy prawnej w przedmiotowych sytuacjach, konieczna jest wnikliwa analiza każdego przypadku i dokonywanie indywidualnej oceny, czy świadczenie pomocy prawnej na rzecz klienta nie naruszy przedstawionych wyżej postanowień ustawy o radcach prawnych oraz KERP. W każdym przypadku radca prawny zobowiązany jest do dokonania samodzielnej oceny ryzyka naruszenia obowiązujących zasad etyki.

Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych w składzie:

r.pr. dr Katarzyna Palka-Bartoszek (przewodnicząca)

r.pr. Jolanta Czepe

r.pr. Andrzej Kadzik

r.pr. Agata Gutowska,

r.pr. Karolina Pukańska-Dura (opracowanie)

r.pr. Rafał Rybnik

r.pr. Grzegorz Wyszogrodzki

r.pr. Jacek Zieleziński

Przewodnicząca

Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu

Krajowej Rady Radców Prawnych

r.pr. dr Katarzyna Palka-Bartoszek